

ФЛАГ – Финансов инструмент за
преход към чиста енергия

по Програма LIFE на Европейския съюз
Споразумение № 101076662 –
LIFE21-CET-PDA-FLAG FICET -- LIFE-2021-CET

РЕЗЮМЕ на ДОКАДА

ДОКЛАД ЗА ПРЕДЛАГАНЕТО НА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА ПРЕХОД КЪМ ЧИСТА ЕНЕРГИЯ

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Основната цел на доклада е оценка на предлагането на финансиране за общините в България за изпълнение на проекти за преход към чиста енергия, както и на опита на Фонд ФЛАГ ЕАД и сходни финансови инструменти в Европа, с оглед на структурирането на иновативния финансов инструмент ФЛАГ-FICET. Докладът обхваща:

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЗАДАЧИ

Докладът е изготвен в резултат от изпълнението на Задачи:

Т.2.1. Анализ на дейността на Фонд ФЛАГ ЕАД при изпълнението на финансови инструменти

Т.2.2. Проучване на пазара на финансиране за проекти за преход към чиста енергия в България

Т.2.3. Проучване на добри европейски практики и опит в реализацията на финансови инструменти за преход към чиста енергия

от Работен пакет 2 „Анализ на предлагането и търсенето на финансиране за проекти за преход към чиста енергия“ на Проект LIFE „ФЛАГ – Финансов инструмент за преход към чиста енергия“, 101076662 -- LIFE21-CET-PDA-FLAG FICET -- LIFE-2021-CET.

СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА

1. Анализ и оценка на програми, предоставящи безвъзмездна финансова помощ, и очертаване на възможностите за финансиране на общински проекти за преход към чиста енергия в България.

Анализът и оценката обхващат трите области, в които ще работи иновативния финансов инструмент, а именно:

- Използване на възобновяемата енергия на термоминералните води.
- Енергийна ефективност на публични общински сгради, вкл. административни сгради, културно-образователни институции (училища, читалища, театри, културни домове и т.н.), социални жилища, в т.ч. инсталиране на ВЕИ по прилежащите части на тези обекти.
- Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за производство на електрическа енергия, вкл. възможностите за проекти за изграждане на соларни системи/паркове върху терени на рекултивирани общински депа.

На базата на получената информация и допускания се прогнозира какъв финансов ресурс ще се предлага, както и какъв ресурс ще се търси от общините за осигуряване на собствено съфинансиране.

2. Анализ и оценка на банково финансиране на зеления преход в България

Анализът обхваща: УниКредит Булбанк, Банка ДСК, ПроКредит банк (България), Българска банка за развитие (ББР), Първа инвестиционна банка, Юробанк България (Пощенска банка), КБС Банк - Райфайзенбанк (България) и Обединена българска банка; Търговска банка Д, Токуда Банк, Ти Би Ай Банк, Българо-американска кредитна банка (БАКБ), Централна кооперативна банка, Общинска банка, Инвестбанк, Тексим Банк. Направен е преглед продукти, финансови инструменти, стратегии, мерки, инициативи и др. за устойчивото развитие и зеления преход.

Необходимата информацията е набрана от интернет страниците на съответните банки, от годишните им доклади и отчети, от стратегиите и политиките им за развитие, както и чрез проучване на отделни банки и чрез анкетна карта.

Направени са изводи и предложения относно банковото финансиране на зеления преход в България.

3. Представяне на опита на две български банки при кредитиране на общини

Кредитният процес при отпускане на банкови кредити на общини за реализация на инвестиционни проекти е проучен въз основа на две големи банки, опериращи на българския пазар.

4. Анализ и оценка на финансирането на проекти за чиста енергия от международни финансови институции, опериращи на територията на страната.

Анализът обхваща Банка за развитие на съвета на Европа, Европейска инвестиционна банка, Групата на Световната банка – Международна банка за възстановяване и развитие, Международна асоциация за развитие, Международна финансова корпорация, Агенция за многостранно гарантиране на инвестициите; Европейска банка за възстановяване и развитие, Международна инвестиционна банка, Черноморска банка за търговия и развитие и Международна банка за икономическо сътрудничество. Докладът съдържа преглед на стратегиите за международните финансови институции, основни зелени продукти и условия за финансиране, потенциални клиенти, финансови инструменти при финансирането на зелени продукти, финансирани проекти в България.

Докладът се базира на официална информация, публикувана в интернет страниците на съответните МФИ, от годишните им доклади и отчети, от стратегиите и политиките им за развитие. В допълнение, за целите на анализа е изготвена анкетна карта с 9 въпроса. Анкетите са изпратени официално по имейл до шест МФИ (ЧБВР, МИБ, МБИС, ЕБВР, Световна банка и ЕИБ). Отговори в зададения срок са получени от две институции - ЕИБ и МБИС.

5. Анализ на финансирането на общински проекти за преход към чиста енергия в България чрез Договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)

Направен е преглед на нормативна уредба, същност, основни клаузи на ЕСКО договорите, финансови аспекти, ползи за общините, основни пречки и трудности пред общините, основни бариери пред ЕСКО компаниите.

6. Анализ и оценка опыта на Фонд ФЛАГ в реализацията на финансови инструменти

Извеждане на добри практики, проблеми и пречки, които да се адресират при структурирането на иновативния финансов инструмент за финансиране на проекти за преход към чиста енергия. Анализът е структуриран въз основа на следната логика:

- Анализ на контекста, в рамките на който се реализират финансовите инструменти в обхвата на дейността на Фонд ФЛАГ ЕАД.
- Анализ на ключови параметри и характеристики на всеки един финансов инструмент и етапите и процедурите за неговата реализация.
- Сравнителна оценка на избрани ключови елементи на отделните финансови инструменти и изготвяне на препоръки за административното структуриране на иновативния финансов инструмент.

7. Проучване на опыта на европейски програми и фондове, реализиращи финансови инструменти за преход към чиста енергия в страните в ЕС

Извършен е преглед, сравнителен анализ и оценка на прилагането на сходни финансови инструменти за преход към чиста енергия в страните в ЕС с оглед на структурирането на иновативния финансов инструмент FLAG-FICET. Използваният подход за определяне на европейските фондове, които да бъдат обект на анализ се базира на обема на подкрепата (договорени заеми) и постигнати резултати, както и от използването на комбинация от ресурси (ЕСИФ/национални/МФИ/ банки/други). В рамките на изследването са разгледани финансови механизми и проекти с иновативен компонент, както и сходни HORIZONT 2020 и LIFE PDA проекти за обследване на добри практики и възможности за взаимодействие.

Извършен е детайлен преглед на финансови инструменти с ресурс от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и други публични средства за проекти за преход към чиста енергия в Португалия, Гърция, Литва, Естония, Дания, Полша. Наред с общите характеристики са дадени специфики по отношение на финансирането, приложимия режим на държавни помощи, оценката на проектните приложения и ценовите условия, където са налични. За всеки от фондовете са посочени силни страни, разгледани са потенциалните слабости, където са идентифицирани, извършен е сравнителен анализ за приложимостта на добрите практики по отношение иновативния финансов инструмент FLAG-FICET.